

Φαγκφοῦρ ἤκουσε τὴν διήγησιν τοῦ πολυμηχάνου ὑπουργοῦ του, καὶ μεθ' ὀπόσης τιμῆς ἐδέξατο τὸν ἑλληνα πρεσβευτήν. Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἀμέσως συνετάχθη, καὶ ἐνυμφεῦθη τὴν ὥραίαν ἡγεμονίδα, ἀμφοτέροι δὲ ἐζήσαν εὐτυχεῖς μέχρι τοῦ τέλους τῆς ζωῆς αὐτῶν.

(Ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Xavier Marmier)

ΑΜΥΜΩΝΗ

Θὰ ἐγνώρισές ποτε βεβαίως, ἀγαπητὲ ἀναγνώστη, κἀνὲν ἐκ τῶν νωδῶν ἐκείνων γραϊδιῶν, ἀτινα φέρουσιν ἔτι τὸ ὄνομα τῆς κόρης, καὶ τοῦτο διότι δὲν ἡδυνήθησαν ἐν τῇ νεότητί των, ὡς ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ αὐτῶν κάλλους, νὰ εὖρωσι σύζυγον ἀντάξιον ἑαυτῶν. Τὸ τοιοῦτον ὅμως δὲν συνέβαινε καὶ κατὰ τοὺς παλαιούς χρόνους, διότι τότε οἱ καλοὶ θεοὶ προελάμβανον πᾶν τοιοῦτου εἶδους ἄτοπον, ὡς ἀποδεικνύει τοῦτο καὶ ἡ παρούσα ἱστορία.

Εἰς τὸ ἀνατολικὸν τῆς Ἀργολίδος μέρος, πέραν τῶν κολοσσαίων προϊστορικῶν λειψάνων, ἐξαπλοῦται ἐν μέσῳ ταπεινῶν ὀρέων εὐρεῖα κοιλάς, παριστώσα ἐν ὥρᾳ ἑαρος, διὰ τῆς ἡρέμου καὶ φυσικῆς αὐτῆς καλλονῆς, εἰκόνα εἰς ἄκρον μαγευτικὴν ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς πεδιάδος καὶ τῶν περιστοιχούντων αὐτὴν ὀρέων, μέχρι τῆς κορυφῆς των, ἀπλοῦται πρᾶσινος τάπης χλόης βραχείας καὶ ἰσομήκου, ὃν κανονικῶς κοσμοῦσιν ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἐκτάσει ὠραῖοι ἀσφόδελοι, πορφυροὶ μήκωνες καὶ λευκοὶ μαργαρίται· πρὸ τοῦ παρακειμένου ὄρους ὑψοῦται μικρὸς τις βράχος, ἀναβλύζων διὰ τριῶν ὀπῶν, ὅς φέρει ἐπ' αὐτοῦ ἐν γραμμῇ, ἀσθονον καὶ διαυγές ὕδωρ, τὸ ὁποῖον, ἀκολουθοῦν ἐν τῇ πορείᾳ του ἀφανεῖς ἀτραπούς, ἐκβάλλει εἰς τὴν Λερναίαν λίμνην. Δένδρα μὲ πλούσια φυλλώματα κείνται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τῆς πεδιάδος, ἐν τῷ βῆθει τῆς ὁποίας, ἐκεῖ ἐνθα αὕτη δὲν περικλείεται ὑπὸ τῶν πέριξ ὀρέων, διακρίνονται τὰ πέραν ἐν τῇ διαστήματι ὑψούμενα κυανᾶ ὄρη, ὧν αἱ κορυφαὶ συγχέονται μετὰ τοῦ ὀρίζοντος. Καὶ τὴν εἰκόνα ταύτην περικλείει ὑπεράνω διαυγέστατος γλαυκὸς οὐρανός, ἐφ' οὗ οὐδὲν ἄλλο στίγμα διακρίνει τις, πλὴν τῶν σπανίως εἰς τὰ ἄκρα αὐτοῦ ἐπιφανιζομένων σμικροτάτων ἀργυροειδῶν νεφῶν, ὁμοίων πρὸς τολύπας βάμβακος.

Ἡμέραν τινά, ἐν τῇ παλαιᾷ ἐποχῇ, ἡ ὠραία αὕτη κοιλάς παρέστησε τὴν λαμπροτέραν τῶν ἐπὶ γῆς εἰκόνων· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀνέλκε καὶ πάλιν διὰ παντός τὴν προτέραν αὐτῆς ὄψιν καὶ τὰ πτηνὰ ἐκ ανέλαβον τὸ ἄσμά των, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς κρότος ταραττεῖ ἔκτοτε εἰμὴ ὁ μετ' αὐτοῦ συνδυαζόμενος ἀδιάκοπος κρότος τοῦ ἀπὸ τοῦ βράχου ρέοντος ὕδατος.

Ὁραίαν τινὰ ἐαρινὴν πρωΐαν ἡ Ἀμυμώνη, ὡς καὶ ἄλλαι τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, ἐστάλη πρὸς ἀναζήτησιν πηγῆς τινος παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Δαναοῦ,

ὅστις, πρὸ μικροῦ ἀποβίβασθεις εἰς Ἀργὸς μετὰ τῶν πεντήκοντα αὐτοῦ θυγατέρων, εὔρε τὴν πόλιν στερουμένην ὀλοτελῶς ὕδατος. Ἡ Ἀμυμώνη, ἀποχωρισθεῖσα τῶν λοιπῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, ἀπῆλθε μακρὰν, πολὺ μακρὰν, εἰς τὰ πεδία τῆς Ἀργολίδος, ὅπου, μετὰ ματαίαν ἀναζήτησιν, ἐξηπλώθη ἀπηυδημένη περὶ τὴν μεσημβρίαν ὑπὸ τὴν σκάν δένδρου τινός, ἵνα μετ' οὐ πολὺ, ἀναλαβοῦσα, ἐπαναλάβῃ τὰς ἐρεῦνας τῆς. Ἡ ἀτυμώσφαιρα ἦτο χλιαρὰ ὡς ἐν ὥρᾳ θέρους, οὐδεμίᾳ πνοῇ ἀέρος ἐτάραττε τὰ φύλλα τῶν δένδρων, καὶ ὁ μεσουρανῶν ἥλιος ἐπέχεε πανταχοῦ λαμπρότητα ἐπιφέρουσαν σκοτοδίνην εἰς τὸ βλέμμα· ταῦτα πάντα καὶ ἡ κόπως ἀφ' ἑτέρου, δὲν ἤργησαν νὰ ἐπιφέρωσιν εἰς τὴν κόρην γλυκύν ὕπνον, ὅστις ὅμως δὲν διήρκεσε πολὺ, ἰδοὺ διὰ τίνα αἰτίαν. Ἐν τῷ μεταξύ συνέβη νὰ διέλθῃ πρὸ αὐτῆς ἐκ τύχης σάτυρός τις—τὰ ὄντα ταῦτα ἦσαν λίαν συνήθη τότε ἐν ταῖς ἀγροῖς—ὅστις, ἰδὼν τὸ κάλλος αὐτῆς, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ τῇ πράσῃ τὰς θωπείας του· δὲν ἤργησε δὲ νὰ προβῇ καὶ εἰς πραγματοποίησιν τῆς ἰδέας του ταύτης, διότι μετ' οὐ πολὺ ἡ Ἀμυμώνη ἤνοιγε τοὺς ὀφθαλμούς, αἰσθανομένη τινὰ ταραττοντα τὸν ὕπνον τῆς. Φάντάσθητε ὁποῖα ὑπῆρξε τότε ἡ ἐκπληξίς τῆς, εὐρούσης ἑαυτὴν μετὰ τῶν χειρῶν τραγόποδος καὶ φαλακροῦ ὄντος, ἔχοντος σιμὴν τὴν ρίνα καὶ ὡς αἰγός· ἀποσπασθεῖσα εὐθύς τῶν χειρῶν του διὰ βιαίου κινήματος, ἐτράπη εἰς φυγὴν, τρέχουσα ὡς ἀστραπή· ἀλλὰ καὶ ὁ σάτυρος, ὅστις δὲν ἠνύει ν' ἀφήσῃ τὴν λείαν του νὰ τῷ διαφύγῃ, ἔτρεχεν ἐπίσης καλῶς, καὶ ὅτε μετ' ὀλίγον ἡ νεᾶνις εἰσῆρχετο ἐντὸς ὠραίας κοιλάδος, τῆς ἰδίας κοιλάδος, ἣν εἶδομεν ἀνωτέρω, ὁ ἥρωὺς ἡμῶν τὴν εἶχε πλέον φθάσει καὶ τὴν συνέλαβεν εἰς χεῖρας του. Ἡ Ἀμυμώνη, μολοντί τὸ μέρος ἦτο ὅλως ἔρημον, ἐξήτει μεγαλοφώνως βοήθειαν, ἀνθισταμένη συνάμα δι' ὅλων αὐτῆς τῶν δυνάμεων. Ἡ νεᾶνις δὲν θὰ ἐβράδυνε νὰ ἡττηθῇ, διότι ὁ ἀντίπαλος ἦτο πολὺ ἰσχυρότερος αὐτῆς, ἂν μὴ προσέτρεχεν εἰς τὰς φωνὰς τῆς ἡ θεία δύναμις, ὅπως τὴν σώσῃ.

Ἐν ᾧ δηλαδὴ ἡ Ἀμυμώνη εἶχε πλέον ἀπολέσει πᾶσαν ἐλπίδα περὶ ἀπελευθερώσεως, εἶδεν αἰφνης πρὸς μεγάλην τῆς ἐκπληξίν τὸν σάτυρον ἀπαλλασσόντα αὐτὴν τῶν χειρῶν του καὶ τραπέντα εἰς φυγὴν πρὸς τὸ ὄρος· ἔτι δὲ μᾶλλον ἐξεπλάγη, ὅτε ταῦτο χρόνως, στραφείσα ὀπίσθεν εἶδεν ἐπερχόμενον ἐναντίον τοῦ σατύρου ἄνδρα ἐκτάκτως ὠραῖον καὶ μεγαλοπρεπῆ, κρατοῦντα εἰς τὴν χεῖρα χρυσὴν τρίαιναν. Ὁ ἄνθρω οὗτος, πλησιάζας μετ' οὐ πολὺ τὸν σάτυρον παρὰ τὸν μικρὸν βράχον τὸν ὑψούμενον κατ' ὠθεν τοῦ ὄρους, τῷ κατήνεγκε τὴν τρίαιναν, ἥτις ὅμως, ἀποτυχούσα τοῦ σκοποῦ, ἐκαρφώθη ἐπὶ τοῦ βράχου· ὁ σάτυρος ἐν τούτοις ἀνῆρχετο ἐπὶ τοῦ ὄρους, καὶ ὁ διώκων αὐτὸν, ἀρῆσας τὸ ὄπλον του ἐπὶ τοῦ βράχου, τὸν ἠκολούθει κατόπιν, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀμφοτέροι ἐξηφανίσθησαν ὀπίσθεν τοῦ ὄρους.

Ὅτε μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ ὠραίος καὶ μεγαλοπρεπὴς ἄνθρωπος ἐπέστρεψε μόνος εἰς τὴν κοιλάδα, εὔρε τὴν Ἀμυμώνην παρὰ τὸν βράχον, ἐκπληκτικὴν ἔτι διὰ

τὰ πρό μικροῦ συμβάντα καὶ καταβάλλουσιν ματαίως προσπάθειας, ὅπως ἐκβάλλη ἀπὸ τοῦ βράχου τὴν ἐν αὐτῷ καθηλωμένην τριαινὰν τοῦ σωτήρος της· καὶ ἐκεῖνος ὅμως ἐξεπλάγη οὐχὶ ὀλίγον διὰ τὸ κάλλος τῆς νεάνιδος, ἣν τώρα τὸ πρῶτον παρατήρει μετὰ προσοχῆς. Ἡ Ἀμυμώνη ἦτο τῷ ὄντι ἐν τῶν δροσερῶν ἐκείνων καὶ ἀκτινοβόλων πλάσμάτων, ἅτινα διατάζει τις ἐὰν ἐπλάσθησαν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἐξ οὗ καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἔχοντα ὀφθαλμούς μαύρους καὶ χεῖλη τὰ λαμπρότερα ἴσως ἐν τῷ κόσμῳ· χρυσῇ σφενδόνη ἐκράτει περιδεδεμένη τὴν ἄφθονον αὐτῆς ξανθὴν καὶ ἀποστίλουσιν κόμην, ὃ δὲ μακρός της γιγών, ὃ χωριζόμενος διὰ ζώνης περὶ τὴν ὀσφύν, προέδιδε διὰ τῆς λεπτότητός του ὅλας τὰς μαγευτικὰς καμπυλότητας τοῦ σώματος αὐτῆς, ὡς τοῦ τῆς Ἑλένης κανονικοῦ.

Ὁ ὠραῖος ἀνὴρ ἀφοῦ ἐξήγησεν εἰς τὴν νέαν τὴν ἐμφάνισιν του, εἰπὼν ὅτι ἐπεθεώρει τοὺς ἐκεῖ πλησίον βόσκοντας ἵππους του, ὅτε ἤκουσε τὰς φωνὰς αὐτῆς, τὴν ἔσυρε κατόπιν ὑπὸ τὴν σκιὰν πολυφύλλου πλατάνου, ὅπου ἡ Ἀμυμώνη ἐκάθησε προθύμως, θεωροῦσα ἀδιακρίσιαν τὸ ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν θέλησιν τοῦ τόσον ὠραίου καὶ ὑπερὰνθρώπου σωτήρος της. Ἐκεῖ δὲ τότε νέα ἐκπληξίς, ἀπέναντι τῆς ὁποίας αἱ προηγούμεναι ἦσαν ὅλως ἀσήμαντοι, ἐβύθισεν αὐτὴν εἰς ἐντελῆ ἔκστασιν. Τὰ δένδρα εἶχον ἤδη αἴφνης πληρωθῇ λαμπρῶν καὶ πολυχρῶν ἀνθέων, ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου παρῆεν εἰς τὴν πρασίην χλόην χρυσοῦν χρῶμα, οὗτινος ἡ λαμπρότης ἔφερε σκοτοδίνην εἰς τὸ βλέμμα, ἡ χλιαρὰ ἀτμόςφοιρα ἐπληροῦτο εὐωδίας μεθυστικῆς καὶ ἡδυάτης, καὶ τὰ μυρία ἐπὶ τῶν κλαδῶν ἱστάμενα ποικιλόχρσα πτηνὰ, ἔμειναν πρὸς στιγμὴν ἄφωνα, καὶ πανταχοῦ ἐν τῇ κοιλάδι ἐπεκράτησε τελεία σιγὴ· τότε καὶ ὁ Ποσειδῶν — διότι αὐτὸς ἦτο ὁ ὠραῖος σωτὴρ τῆς Ἀμυμώνης — ἀπέσπασεν ἀπὸ τοῦ βράχου τὴν τριαινὰν του, καὶ ἀπὸ τῶν τριῶν ὁπῶν ἃς αὕτη ἀφῆκεν ἐκεῖ, ἤρχισεν εὐθὺς ἐκρέον ἄφθονον καὶ διακρύπττον ὕδωρ. Ὅποια μαγεία! Ὁ Ποσειδῶν ἐπέστρεψε καὶ πάλιν παρὰ τὴν ἐκθαμβον φίλην του, καὶ τὸ καταπίπτον ὕδωρ ἤρχισεν ν' ἀναδίδῃ γλυκεῖς τόνους, μετατραπέντας βαθμηδὸν εἰς αἰθέριον ἄσμα συνοδευόμενον ὑπὸ ὁμίλων νυμφῶν, αἵτινες ἐπεφάνησαν ἐπὶ τῆς πεδιάδος καὶ τῶν πέριξ ὄρεων. Καὶ ἡ Ἀμυμώνη ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς πλατάνου παρεδίδετο ἐξαλλος εἰς τὸν προζένησαντα ὅλην αὐτὴν τὴν μαγείαν.

Μετ' ὀλίγον ἡ κοιλάς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν αὐτῆς κατὰστασιν, μετὰ τὴν διαφορὰν, ὅτι ὁ βράχος μετετρέπη εἰς ὠραίαν πηγὴν, ἡ δὲ Ἀμυμώνη ἐκάθητο ἡδὴ περίλυπος παρὰ τὸν Ποσειδῶνα, τὸ μὲν μετανοῦσα διὰ τὴν λαμπρὰν ἐκείνην στιγμὴν, τὸ δὲ λυπομένη διὰ τὴν μικρὰν αὐτῆς διάρκειαν. Ὁ κελὸς ἐν τούτοις θεὸς τῆς θαλάσσης παρέλαβεν αὐτὴν εἰς τὰ χρυσὰ του ἐνάλια θωμάτια, ἵνα ἐκεῖ τῇ χορηγίᾳ εὐδαιμονίαν διαρκεστέραν τῆς γῆνιου· εἴτε ὡς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἀσταςίας, εἴτε ἐξ αἰτίας τῆς συζύγου του Ἀμφιτρίτης, δὲν διετήρησε τὴν φίλην του παρ' αὐτῷ ἐπὶ πολὺ τὴν ἱκανοποίησιν ὅμως ἀρκούντως, μεταβαλὼν αὐτὴν εἰς ναιάδα νύμφην τῆς

ὠραίας τρικρούνου ἐν τῇ κοιλάδι πηγῆς, τῆς λαβούσης τὸ ὄνομα τῆς Ἀμυμώνης.

Καὶ ἔκτοτε ἡ κοιλάς ἀνέλαβε πάλιν διὰ παντός τὴν προτέραν αὐτῆς ὄψιν, καὶ τὰ πτηνὰ ἐπανέλαβον τὸ ἔσμά των, μετὰ τοῦ ὁποίου ἔκτοτε συνδυάζεται καὶ ὁ κρότος τοῦ ἀπὸ τοῦ βράχου ρέοντος ὕδατος.

ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ

ΝΕΟΦΑΝΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗ ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΩΝ ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ὡς ἐπικρατοῦντα λοιπὸν μέτρα ἀνεγνώρισεν ὁ κ. Κ. πλὴν τοῦ Ἰαμβικοῦ 15σύλλαβου, τὸν τροχαϊκὸν 15σύλλαβον, οἷον: μέλος, τὸ σε οὐ προκόπτει, κόψε (το) καὶ ρίψε το· τὸν 12σύλλαβον ἰαμβικὸν τρίμετρον, οἷον: ὁ Ἑρὶς κι' ὁ Τιβέρις οἶκον ἐκλείσαν κι' ἐγὼ κ' ἡ πενθερά μου τὸν ἡμέτερον· τὴν ἰαμβικὴν καὶ τροχαϊκὴν τετραποδίαν καταληκτικὴν ἢ μὴ, οἷον: πᾶν ζῶον τὸ ὅμοιον ἐαυτῷ ἀγαπήσει — ὅταν ὁ θεὸς τὸ γέννημα, τὸ σκακὶν ὁ διάβολος — ὅσοι σκύλοι κούντουροι, ἴλοι ἡμέτεροι γαμβροὶ — ἐδωκάς σοι κ' ἐδωκάς μοι καὶ εὐλόγησεν εὖξο με· τὰς δύο τροχαϊκὰς διποδίας, οἷον κόπτε χρέος κόπτε λύπας· τὰς δύο δακτυλικὰς διποδίας, οἷον: μήτε τοῦ τρέχοντος, μήτε τοῦ διώκοντος, τὸν ὀκτασύλλαβον ὑπὸ τὸν τόπον: —' υυ —' υυ —' υ οἷον: ὅπου φιλεῖς μὴ δανείζης κι' ὅπου ἀγάπῃς μὴ συχνάζης· τὰ ἀδιάγνωστα τέλος ὑπολανθάνοντα μέτρα τῶν παροιμιῶν ὑπ' ἀρ. 27, 54, 60, 61, μεθ' ὧν πρέπει ν' ἀναφθεῖται καὶ τὰ ὁμοιοτέλευτα καὶ αἱ παρηγήσεις ἐκεῖναι, αἵτινες μᾶς ἐξηγοῦσι τὴν κατόπιν ἐπελθοῦσαν μεταβάσιν εἰς τὴν ὁμοιοκαταληξίαν τῶν στίχων, οἷον: ὡς ἐδέξω τὰς τρυφὰς, δέξαι καὶ τὰς ἐκπληγὰς — ὁ κόσμος ἐποντίζετο καὶ ἡ ἐμὴ γυνὴ ἐστολίζετο — ἄλλοι τὰ σάγματα εἰς τὰ κατὰπετρα — ὁ ἐλεῶν ἄσκιν, χάνει φλα(σ)κίν.

Τὴν κορωνίδα ὅμως ὁ συγγραφεὺς ἐπὶ τοῦ ἔργου του ἐπέθηκε διὰ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἐπιτυχούς ἐρμηνείας τῶν ἐνιαχοῦ μάλιστα δυσονήτων ἢ παντάπασι σκοτεινῶν παροιμιῶν, εἰς ἣν αὐτὸς εἴπερ τις καὶ ἄλλος διὰ τῆς βθεσίας γνώσεως τῆς νεοελληνικῆς ἦτο κεκλημένος. Ἐντὺθα εἶνε ἄξιον τοῦ κόπου νὰ παρακολουθήσωμεν τὸν κ. Κ. βῆμα πρὸς βῆμα εἰς τὴν μελέτην αὐτοῦ. Διὰ τὴν ἀλλόκοτον ρῆσιν: ἀρ. 1. τῆς συλλογῆς: οἱ τέσσαρες τοὺς τέσσαρας κ' ἐνίκησεν ἡ θύρα, εὐρίσκει μετὰ τοῦ Κρουσίου μικρὰν διασάφην εἰς τῇ ἄλλως μωρᾷ θεολογικῇ ἐρμηνείᾳ αὐτῆς παρὰ Σάθα ἐν μεσαιων. βιβλίῳ. τ. 5ῃ σελ. 554 ἐ. Ἡ παροιμία δηλοῖ ἀναμφιβόλως παιγνίδιον δρόμου· πρὸς τὴν ἐρμηνείαν: ὅταν οἱ δύο τετρακτύς τῶν ἐν αὐτῇ δρομέων εἰς ἐκατέρωθεν τῶν μερῶν ἀλλήλοις συμπλακτεῖν καὶ σταῖεν ἀλλεπαλλάλλοι καὶ συλληφθεῖεν πάντες λαμπροὺς ἀποραινόμενον καὶ νικητὰς ἐκείνους, τοὺς πρώτους ὑποσδήποτε λαβόντας τὴν βαλβίδα. Τῆς 2ας ὁ Ἑρὶς κι' ὁ Τιβέρις κτέ. ἀποδίδει κάλλιστὰ